

Sygn. akt II Ka 83/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Rafał Kwieciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Sobieraj

w obecności Andrzeja Nienartowicza Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Słupcy

po rozpoznaniu w dniu: 25 maja 2018 roku

sprawy J. K.

oskarżonego z art. 291§1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Słupcy

z dnia 24 stycznia 2018 roku sygn. akt II K 424/16

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.

II. Kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa i zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego J. K. kwotę 840 złotych tytułem kosztów obrony w postępowaniu odwoławczym.

SSO Robert Rafał Kwieciński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K 424/16 Sąd Rejonowy w Słupcy uniewinnił oskarżonego J. K. od zarzutu przestępstwa z art. 291§1 k.k., które miało być popełnione wg aktu oskarżenia w ten sposób, że w nieustalonym okresie jednak nie później niż do dnia 20 lipca 2016 r. w P., w powiecie (...), w województwie (...), nabył rzeczy uzyskane za pomocą czynu zabronionego w postaci papierosów w liczbie 13.020 szt., tytoniu o wadze 10500 gram, spirytusu o pojemności 102,5 litra o łącznej wartości 16.646,04 zł

Powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego zaskarżył Prokurator Rejonowy w Słupcy, który zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na treść orzeczenia poprzez przyjęcie, że zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na przypisanie oskarżonemu sprawstwa w zakresie zarzucanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa jego analiza prowadzi do wniosku, że jest on nie pełen wymaga uzupełnienia i jest niewystarczający do wydania wyroku, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego w pisemnej odpowiedzi na apelację wniósł o utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się niezasadna.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutu postawionego w przedmiotowym środku odwoławczym sąd okręgowy pragnie zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza dowodów przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424§1 k.p.k., co pozwala w pełni na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Sąd okręgowy pragnie również podkreślić, iż Sąd Rejonowy w Słupcy w sposób prawidłowy oraz dokładny przeprowadził postępowanie dowodowe oraz wnikliwie i wszechstronnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, co do samego przebiegu zdarzeń. Postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone odpowiednio dokładnie i starannie. Ocena materiału dowodowego dokonana została z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 k.p.k. i art. 7 k.p.k. Co więcej, jest ona oceną wszechstronną i bezstronną i jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy nie stwierdził także błędów logicznych, jak i faktycznych w rozumowaniu Sądu Rejonowego. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na poprawnie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Niezasadny był więc zarzut prokuratora dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych wynikający z nieprawidłowej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niepełności tego materiału.

Po pierwsze rację ma obrońca oskarżonego w pisemnej odpowiedzi na apelację, iż nie można czynić zarzutu ze sposobu prowadzenia obrony, w tym etapu postępowania na jakim oskarżony i obrońca złożyli wnioski dowodowe, przede wszystkim wniosek o przesłuchanie syna oskarżonego. Także okoliczność posiadania przez J. K. pozwolenia na broń nie ma żadnego związku z przedmiotem niniejszego postępowania karnego. Faktem jest natomiast, iż nieruchomości położona w P. przy ul. (...) stanowi własność rodziny K., a wyjaśnienia oskarżonego i zeznania jego syna – obecnego w tym domu w dniu przeszukania – również J. K. dotyczące przedmiotowych w niniejszej sprawie towarów nie zostały w żaden sposób podważone.

Ponadto przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest zdarzenie, które miało mieć miejsce najpóźniej 20 lipca 2016 r., a nie w dniu 15 grudnia 2017 r., kiedy to zabezpieczono na terenie tej samej posesji – jak podniósł skarżący – przedmioty w postaci papierosów, torebek foliowych z zawartością suszu tytoniu, płynu o zapachu alkoholu w butelkach i baniakach.

Po drugie i co najistotniejsze niemożliwe było przypisanie oskarżonemu przestępstwa paserstwa z art. 291§1 k.k. i to niezależnie od treści zeznań świadka M. J. po jego ewentualnym zwolnieniu z tajemnicy służbowej. Dla bytu przestępstwa paserstwa z art. 291 § 1 k.k. niezbędnym jest, aby rzecz nabywana (przyjmowana) przez pasera została wcześniej uzyskana za pomocą czynu zabronionego przez sprawcę tzw. przestępstwa podstawowego. Decydujące znaczenia ma tutaj interpretacja terminu „rzecz uzyskana za pomocą czynu zabronionego”. Znamię to mówiąc w pewnym uproszczeniu interpretowane jest wąsko lub szeroko. Zwolennicy wąskiej interpretacji w/w terminu przyjmują, iż sformułowanie "rzecz uzyskana za pomocą czynu zabronionego" nie obejmuje rzeczy wytworzonych lub przetworzonych przez sprawcę przestępstwa podstawowego (...) są to rzeczy uzyskane drogą obojętną z punktu widzenia przepisów prawa karnego, którym dopiero czyn przestępny nadaje inną, swoistą postać" (por. E. Pływaczewski, Przestępstwo paserstwa w ustawodawstwie polskim, Toruń 1986, s. 70). Tak też w niniejszej sprawie alkohol, tytoń i papierosy nie został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, albowiem nie ustalono, aby oskarżony lub jego syn nabyli te towary od sprawcy przestępstwa podstawowego – który uzyskał je w wyniku tego przestępstwa, najczęściej kradzieży lub przywłaszczenia. Nie będzie tym przestępstwem podstawowym np. przemyt towarów bez uiszczenia opłat celnych, podatku akcyzowego i innych należności publicznoprawnych (zob. uchwałę SN z dnia 19 lipca 1995 r., I KZP 27/95, publ. OSNKW 1995/9-10/60). Także wytwarzanie (odkażanie) alkoholu i wyrobów tytoniowych, nie wyczerpuje znamienia „uzyskania rzeczy za pomocą czynu zabronionego”. Pojęcie „uzyskania” należy bowiem przeciwstawić pojęciu „wytworzenia”. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale podjętej

w składzie 7 sędziów w dniu 30 czerwca 2008 roku, w sprawie I KZP 8/08, publ. OSNKW 2008/7/52, przy czym obszernie wywody dotyczące tego zagadnienia zawarte zostały w uzasadnieniu tej uchwały. W tym miejscu powtórzyć można jeden z zawartych tam argumentów, a mianowicie ten, iż możliwe jest kryminalizowanie przyjmowania rzeczy pochodzącej z przestępstwa w tym też rzeczy dopiero przestępstwem wytworzonej lub przetworzonej, ale ustawodawca musi w takim przypadku umieścić w ustawie przepis szczególny, takim przepisem był np. art. 5 ustawy z dnia 22 kwietnia 1959 roku o zwalczaniu niedozwolonego wyrobu spirytusu, który stanowił, iż kto zbywa lub przechowuje pochodzący z niedozwolonego wyrobu spirytus albo wytwór spirytusowy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (Dz. U. Nr 27, poz. 169). Należy podkreślić, iż pow. ustawa z 22 kwietnia 1959 roku została uchylona ustawą z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych. Ta ostatnia ustawa nie przewiduje szczególnej formy paserstwa odnoszącej się do „wytworów spirytusowych”. Tym samym uznać należy, że paserstwo takie uległo dekryminalizacji i nie jest dopuszczalne kwalifikowanie takich zachowań na podstawie Kodeksu karnego lub ustaw szczególnych zawierających przepisy prawa karnego materialnego (por. uzasadnienie w/w uchwały SN).

W niniejszej sprawie zachowanie sprawcy przechowującego przedmiotowe wyroby mogłoby być zakwalifikowane ewentualnie jedynie z art. 65 k.k.s. – jako paserstwo akcyzowe i z tego przepisu pierwotnie zostały postawione zarzuty (k.44). Jednak oskarżyciel publiczny zmienił treść i kwalifikację prawną zarzutu, uznając – najprawdopodobniej – iż oskarżony nie wyczerpał znamion przestępstwa skarbowego z art. 65 §1 i 3 k.k.w.

Także w apelacji prokurator nie podniósł zarzutu obrazy przepisów prawa materialnego, nie wskazał na konieczność przyjęcia w/w kwalifikacji prawnej (z art. 65 k.k.s.), a sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów.

Z uwagi na powyższe, sąd odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok i kosztami procesu na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. obciążył Skarb Państwa.

SSO R.R. Kwieciński